Bulloch

19.

FINSKA LÄKARESÄLLSKAPETS HANDLINGAR.

1883.

TJUGUNDEFEMTE BANDET.

№ 5.

Innehåll:

Helsingfors,
J. C. Frenckell & Son, 1883.

Bonsdorff och: Om forskellige methoder for anlaeggelse af Bandager af D:r O. Bloch. Den sednare af förläggaren till recension.

— Ordf. föreslog (på grund af ett meddelande från en på utrikes resa stadd kollega) att erbjuda sällskapet Societé de médicine et de chirurgie pratiques i Montpellier utbyte af publikationer, hvilket förslag af sällskapet antogs.

— Hr af Schultén omnämnde en familj af blödare samt meddelade familjens slägtregister. Hr S. hade jultiden sednaste år behandlat en medlem i familjen, licentiaten H., för en envis blödning från ena tonsillen. Under en temligen häftig angina hade en ulceration uppkommit å pat:s ena tonsill, och denna ulceration fortfor derefter att under flera dagar blöda än häftigare, än åter mindre häftigt, så att han slutligen blef ganska anaemisk och svag. Blödningen uppkom alltid vid ätning, men ofta äfven spontant. Då hr H. visade sig hos ref. syntes å ena tonsillen ett litet coagulum, som löstes, hvarefter en kapillär blödning uppkom och fortfor i fem veckor, utan att stillas af några lindrigare haemostatica. Slutligen upphörde den spontant. Hr H. har äfven förut efter en tandextraction utförd i Stockholm blödt under längre tid, så att han blifvit mycket starkt anaemisk och t. o. m. lifvet ansetts i fara.

Huru anlaget inom familjen fortplantats framgår af följande slägtregister (de kursiverade namnen tillhöra blödare).

A. P. †
gift två gånger
1. M. W. †
3 döttrar, ej blödare, ej heller deras barn.
2. Sofia A.

- Albert — 5 barn
- *Ludvig*
- Amanda gift — *Ragnar*, 2 söner, 7 döttrar
- Sofia gift — 2 söner, 1 dotter
- Hedvig gift — *August*, *John*, 2 söner, 3 döttrar
- *August* — 2 söner, 2 döttrar
- Hanna gift — 2 söner, 2 döttrar
- *Alfred* — 1 dotter

Det är således från Sofia A. blödare anlaget härstammar. Längre tillbaka i tiden kan detsamma icke följas. Hennes ende broder var icke blödare. — Af Sofia A:s 4 söner voro alltså 3 blödare; två af dem förlorade detta anlag, då de blefvo äldre, men hos en qvarstår det. Alla sönerne hafva blifvit stora och starka, blott en har aflidit i yngre år, näml. vid 27 års ålder, af hjertlidande.

Inom sönernes familjer hafva t. v. blödare anlag visat sig hvarken hos gossar eller flickor. Ingen af de 4 döttrarna är sjelf blödare, men i tvennes familjer förekommer blödare anlag hos en del af sönerne, men hos ingen af döttrarna. Ragnar är den af mig behandlade pat. August och John hafva 13—14 års ålder.

Vi återfinna således äfven i detta fall det vanligtvis förekommande förhållandet, att dispositionen för blödning fortplantas på mödernesidan sålunda att mödrar utan att sjelfva vara blödare öfverföra anlaget på sina söner ej på sina döttrar, hvilkas söner återigen ofta visa dispositionen.

The disease cannot be traced further back than to Sophie A.
Of her 4 sons, 3 were bleeders, two of these ~~too~~ got well
while young, only one suffered still:
All the sons except one became old. (the one died at 27
from heart-disease).
Ragnar is the patient in the above mentioned case

Hæmophilia

Dr. M. Schultén.

Case

Translation. by Mr. Palmaer
London Hospital
1910

Male; R.H.

persistant bleeding from one tonsil.

Previous history: Had a very serious bleeding after extraction of a tooth.

History: had angina, followed by ulceration of one tonsil, the ulcer of P. Illness bled for several days, sometimes very profusely sometimes less; he became anaemic and weak.

The bleeding started always after eating anything, but after also spontaneously.

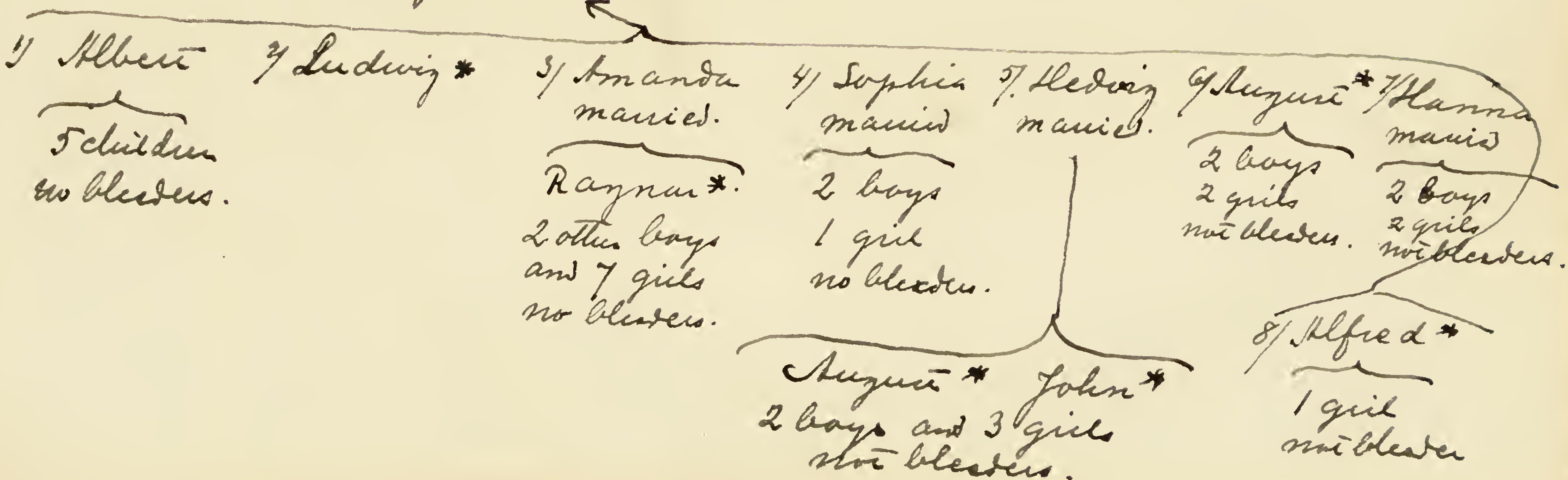
Condition on ~~[illegible]~~ seeing him.

Small coagulum on the tonsil

patient fairly anaemic

time tr. amoniatica were tried but without result.
It stopped spontaneously!

Family history of this Case

Ref. anmärkte att så sällsynt än denna disposition är, man dock bör taga möjligheten af densamma i betraktande vid alla operativa ingrepp. Både från Helsingfors och landsorten hafva fall af dödliga blödningar efter tandextractioner omtalats och omöjligt vore ej att åtminstone någon del af desamma skulle bero på haemophilie."

Hr QVIST omnämnde att år 1878 hos honom infunnit sig en person, som blödde häftigt efter en tandextraction. Mannen måste efter någon dag intagas å kirurgiska kliniken för den häftiga blödningen. Samma person, som efter intagandet å sjukhuset tillfrisknat, hade hr QVIST sednast skött på länehäktet. Nu led han af en envis blödning från munhålan sannolikt bakom gomseglet. Någon säker plats för blödningen kunde ej uppvisas. Blödningen fortfor i tre veckor och påverkades ej det ringaste af haemostatica. Densamma blef blott häftigare ju längre det led. Till slut verkställdes tamponad. Karlen var starkt anaemisk och dog någon dag derefter. På sista tiden visade sig petechier öfver en stor del af kroppen. Temperaturen var äfven stegrad. Ej ens vid obduktionen kunde någon tydlig plats för blödningen uppvisas, troligen egde den rum från några små kärl.

Äfven hr ENGSTRÖM påminner sig ett fall af häftig blödning efter tandextraction. Blödningen stillades dock med jernchlorid och ferrum candens.

Hr HOLMBERG anmärkte att det af hr QVIST omnämnda fallet mera påminner om en scorbutisk affektion, hvilket icke heller motsades af det förhållandet att sjukdomen utbrutit under vistelsen i fängelse.

Hr AF SCHULTÉN anmärkte att våldsamma blödningar efter tandextractioner ej behöfva bero på haemophilie, ty såsom kändt hafva tandkärlen stundom aneurysmatiska utvidgningar och blödningen kan lätt uppkomma från en sådan.

Hr HOLSTI ansåg att det af hr QVIST omnämnda fal-

let icke gerna kunde antagas bero på haemophilie, ty blödningen uppkom spontant och ej efter trauma, hvilket ju hos blödare alltid vore den närmaste anledningen till inträffande blödning. För öfrigt påminte sig hr H. äfven med hr Q:S analoga fall från medicinska kliniken, der personer lidande af perniciös anaemi aflidit under likartade symptom: blödning från munhålan, petechier, temperaturstegring; och der vid section ej någon härd för blödningen kunnat upptäckas.

Hr QVIST säger sig äfven hafva omtalat fallet blott anslutningsvis till det af hr AF S. omnämnda, men ej velat påstå det vara något fall af haemophilie.

Beträffande therapin vid inträffande blödning hos haemophiler sade hr AF SCHULTÉN densamma vara ganska magtlös. Styptica verka ej på något sätt säkert. T. o. m. carotis ligatur hade af en engelsk läkare försökts mot blödning från munhålan hos en haemophil, men pat. dog dock i efterblödning. Att styptica ej verka vore för öfrigt ej förvånansvärdt, ifall blödare naturen beror på en bristande koagulationsförmåga hos blodet, såsom af flere antages.

— Emedan acut rheumatism och erythema nodosum af många ställas i samband med hvarandra, framställde hr HOLMBERG till sällskapets medlemmar den frågan, om några af dem under sednaste vinter, då fall af acut rheumatism varit ganska talrika, observerat sammanträffandet af dessa bägge affektioner. Sjelf sade han sig ej hafva observerat den samtidiga förekomsten af begge hos någon person, ehuru han väl äfven nu sett dem hos skilda personer.

Hr HOLSTI erinrar sig ej hafva observerat mera än ett fall af erythema nodosum samtidigt med acut ledgångsrheumatism och detta hos en medelålders man, som för sin sjukdom vårdades å medicinska kliniken sednaste sommar. Tvenne andra personer med rheumatoida smärtor jemte infiltrationer i huden voro äfven på samma tid intagna å

medic. afdelningen, men af dessa ansåg sig hr HOLSTI ej kunna hänföra någotdera till erythema nodosum, utan påminte det ena mer om peliosis det andra om purpura rheumatica. För öfrigt anmärkte hr HOLSTI att han ej förr, än sednaste sommar sett erythema nodosum uppträdande hos fullvuxna personer.

Hr LINDÉN säger sig hafva sett papulösa erythemer jemte rheumatoida smärtor i par fall. Hos en pat. hade hr L. sett knölarne uppträda fullkomligt symmetriskt på hvardera sidan af kroppen.

Under den följande diskussionen, som hufvudsakligen berörde frågan huruvida erythema nodosum oftare förekomme hos barn eller fullvuxna personer, uttalade hr QVIST och HOLSTI sin erfarenhet vara den att affektionen förekommer hos begge, men oftare hos barn, hvaremot hr HOLMBERG sade sig aldrig hafva observerat något fall af erythema nodosum hos en person under tio års ålder.

— Hr QVIST omnämnde ett fall af häftig blödning under puerperium, behandladt af hr Q. för 4 à 5 år tillbaka med compression af alla extremiteter genom oelastiska bindor. Denna utväg tillgrep hr Q. då han ej uti uterus kunde finna några placentar rester eller större coagula, som skulle hafva underhållit blödningen och då pat. tillika var blefven ytterst anaemisk. Blödningen som varit mycket häftig och varat i flera timmar upphörde och pat. tillfrisknade.

Hr AF SCHULTÉN framhöll nödvändigheten af att i liknande fall använda oelastisk linda, som comprimerar svagare. hvarigenom en höggradig kärlparalysi vid borttagandet af bindan undvikes.

Hr ENGSTRÖM omtalade trenne fall af häftig blödning å barnbördshuset härstädes, der till slut äfven försökts compression af extremiteterna. Resultatet hade dock ej i något af fallet varit särdeles godt, utan pat. dödt. Tillika

omnämnde hr E. att man äfven sökt ersätta compression af extremiteterna genom deras vertikala höjande.

Den 14 April.

Innehåll: Pippingsköld: Blödning från perinealruptur — Densamme: ett fall af skleros af coronear artererna; hastig död genom hjertparalys. — Engström förevisar en pat., å hvilken tidigare utförts tracheotomi.

Hr Pippingsköld omnämnde ett fall af häftig blödning från en perinealruptur uppkommen under förlossning. Sjelfva förhållandet, att en svår blödning kan äga rum från en perinealruptur, anser hr P. vara en sak, som, om också sällsynt i ock för sig, dock bör tagas i betraktande vid hvarje häftigare blödning strax efter en förlossning, emedan denna orsak så lätt förbises, då man alltid är frestad att söka orsaken till blödningen i uterus. Finner man uterus slapp och illa kontraherad, så glömmer man lätt alla andra möjliga orsaker, griper till is och andra uterikontraktioner förstärkande medel i stället för att man möjligen kunde lokalt behandla blödningen.

Fallet gäller ett fruntimmer af ståndspersonsklassen. När hr P. blef kallad till pat., som redan blödt i flere timmar och genom den häftiga blödningen blifvit ganska anaemisk, hade barnmorskan redan försökt använda is å alla håll, såväl å buken, som framför vulva, emedan blödningen syntes ega rum från främre delen deraf, men blödningen hade ej i nämnvärd grad derigenom aftagit. Vid Hr P:s ankomst var pat. i hög grad kraftlös genom den långvariga blödningen. Vid undersökningen fans framför vulva ett kolossalt blodkoagulum, som med försigtighet aflägsnades.

Emedan blödningen syntes äga rum från främre delen af vulva befarade hr P. till en början att art. pudenda skulle vara laederad, men vid aflägsnandet af bloden

efanns främre delarne oskadade. Blödningen blef häftigare ı mera af det koagulerade blodet aflägsnades och befanns lutligen bero på en perinealruptur. Rupturen hade egt um alldeles i median linien, så att något normalt större ärl ej gerna kunde vara skadadt. Blödningen hämmades enom väfnadernas fattande med pincett, hvarefter den blöande arteren omstacks. Sannolikt berodde blödningen på n laesion af en starkt utvecklad art. transversa perinei.

— Hr PIPPINGSKÖLD omtalade ett fall af hastig död enom hjertparalys förorsakad af en höggradig skleros af jertats egna kärl. Hr P. erinrar sig atminstone trenne iknande dödsfall alla timade kort efter någon, om än linrig, sinnesrörelse.

Den ifrågavarande personen, en man på omkr. 62 år, hvars fader fven aflidit till följd af samma sjukdom, hade under flera år lidit af en ndtäppa, som ofta anfallsvis stegrats, och då varit ganska höggradig, huru den aldrig nått den grad, som vid verkliga anfall af angina pectois. Hans andtäppa tilltog alltid vid hvarje äfven lindrig katarrh.

Vid undersökning af bröstorganerna hade ej från lungorna kunnat innas någon orsak till pat:s dyspnoë. Respirationsljudet var, ehuru vagt, rent vesiculärt. Vid undersökning af hjertat befanns detta vara öga förstoradt, hjertverksamheten ganska oregelbunden, tonerua något lofva och, om äfven ej fullt rena, dock ej åtföljda af något biljud.

För någon tid sedan då hr P. åter blifvit kallad till pat., hade ian funnit denne lidande af en katarrh, som åter i hög grad stegrat hans andtäppa. Hjertverksamheten var mycket dålig; oedemer hade uppträdt i ıedre extremiteterna. Ingen albumin fanns uti urinen. Respirationsljudet, vagt, vesiculärt; vid noggrann auskultation hördes något fina knistrande assel. För att minska cirkulationsmotståndet gafs, oaktadt den svaga jertverksamheten, kraftiga afförande medel och några torra koppharn nom kort försvunno oedemerna, hjertverksamheten blef äfven efter nåon tid nästan regelbunden, andtäppan minskades, och pat:s tillstånd var allo tillfredsställande, då han en morgon efter en lindrig sinnesrörelse elt hastigt afled.

Såsom sannolikaste orsak till pat:s sjukdom hade redan ıder lifstiden antagits en skleros af hjertats egna kärl, om ckså ej möjligheten af ett fetthjerta helt och hållet utelutits. Diagnosen gjordes hufvudsakligen på grund af

den oregelbundna hjertverksamheten, det förhållandet att fadren aflidit i samma sjukdom, och att inga förändringar kunde uppvisas från lungorna. Vid sektion blef äfven diagnosen fullständigt besannad. Hvardera art. coronariae cordis voro ända från sitt ursprung i sinus Valsalvae i hög grad skleroserade och förkalkade, särdeles den högra. Kärlen ojemna och knöliga. Längre mot periferin aftog den sjukliga förändringen af kärlen. Vid sitt ursprung voro begge krans artererna i hög grad förträngda, den venstras lumen nästan hårfint. Venstra ventrikeln temligen hypertrofisk, den högra mindre. Lungorna genom adherenser fästade vid bröstväggen. Refbensbrosken fullständigt förbenade.

— Hr Engström förevisade en pat., å hvilken han för fyra veckor tillbaka utfört en tracheotomi. Pat., sex år gammal, hade lidit af en croupös laryngit. Operationen, som måste göras i största hast, emedan pat:s tillstånd strax före operationen var ytterst betänkligt, hade blifvit gjord något lägre än vanligt. Sjelfva operationen gick lyckligt och äfven sjukdomens sednare förlopp var i allo gynsamt. På tredje dagen efter operationen uppträdde feber, som dock ej varade mera än någon dag. På sjette dagen aflägsnades kanylen. Nu, efter fyra veckors förlopp var såret fullständigt läkt och pat. med undantag af någon heshet fullkomligt frisk.

Under den med anledning häraf uppkomna diskussionen, i hvilken hufvudsakligast hrr Pippingsköld och af Schultén deltogo, upplystes om att af alla de många tracheotomier vid croup hos barn, som under de sednaste 20 åren blifvit gjorda i Helsingfors, icke med säkerhet kunde uppgifvas mera än sex (deri inberäknadt hr Engströms fall) som skulle hafva gått till helsa. Dessutom hade en pat. två veckor efter operationen, då redan den sjukdom, för hvilken operationen skett, var läkt, dödt i hjertparalys. Å utrikes ort vore väl operationsresultatet mycket bättre,

men der gjordes äfven operationen mycket tidigare och efterbehandlingen var, med väl skolad och talrik skötselpersonal, betydligt lättare. Hr P:SKÖLD ville särskildt framhålla att skötseln efter operationen vanligen var den svåraste och den på hvilken oftast allt strandade.

Résumé d'un travail publié au N:o 5 du Tome XXV.

De l'examen microscopique du vaccin.

Par

M. C. QUIST.

Dans une lecture faite à la réunion générale de la Société des médecins le 14 septembre 1883 M. Q. résume d'abord brièvement quelques communications qu'il a données sur la question du vaccin dans les séances ordinaires de la société.

Il y a trois ans M. Q. avait fait un récit de ses expériences concernant la préparation d'un liquide-vaccin par l'excision des pustules fraîches suivie de leur macération dans un mélange d'eau et de glycérine. Cette méthode, qui lui avait fourni une quantité relativement très-grande de vaccin conservant son efficacité plus longtemps que la lymphe ordinaire, a l'inconvénient de ne pas être praticable sur une grande échelle, vu l'opposition faite à l'excision par le public, même celui des vaccinations gratuites.

Un peu plus tard il avait rendu compte à la société de quelques observations sur l'existence du virus-vaccin dans les croûtes sèches formées par les pustules ayant déjà terminé leur évolution. Par la macération de ces croûtes tombées d'elles-mêmes du bras, dans une quantité de glycérine et d'eau alcaline convenable pour en faire une ma-

tière gélatineuse, il avait obtenu un vaccin efficace encore un mois après le commencement de la préparation. Les pustules produites par l'inoculation de la substance gélatineuse ne différaient d'aucune manière de celles qui résultent de la vaccination "du bras au bras"; du reste leur nature de vaccin légitime était confirmée par leur contenu séreux qui, transféré sur d'autres bras, ne manquait pas de produire à son tour des pustules normales.

Les micro-organismes qui se trouvent dans le vaccin et qui en constituent, selon toute probabilité, le principe efficace, ayant été dernièrement de la part de l'auteur l'objet d'études spéciales, c'est cette matière qu'il traite dans la présente communication. La méthode d'examen microscopique suivie par lui différant sous quelques rapports de celle qu'on recommande actuellement dans les publications les plus répandues il a jugé nècessaire d'en rendre un compte un peu plus détaillé.

D'abord il a eu très-souvent pour objet d'examen des liquides contenant une plus ou moins grande quantité de glycérine. La présence de cette substance s'oppose naturellement à l'application pure et simple de la méthode des préparations séchées sur le verre-couvrant, méthode qui dans tous les autres cas est sans doute la meilleure qu'on connaisse aujourd'hui pour les liquides supposés de contenir des micro-organismes. Au lieu d'abandonner pour les mélanges chargés de glycérine la méthode en question et d'avoir recours à d'autres expédients l'auteur a essayé de les soumettre malgré la glycérine au procédé sec. Dans ce but, aprés avoir étendu sur le verre une petite goutte du liquide, de manière à en former une couche très-mince et tout à fait égale, il l'a mis dans de l'alcool absolu et l'y a laissé pendant quelques heures. La glycérine ayant été extraite par l'alcool, sans que les autres constituants du mélange aient été enlevés et, avant tout, sans que les mibresc qui y sont suspendus aient subi aucune destructiono

ni même aucune altération dans leur forme, les préparations obtenues de cette manière ont toutes les qualités des préparations sèches ordinaires. Elles se sont même montrées supérieures à celles-ci quant au pouvoir des microbes de saisir et de garder la teinture et de donner ainsi des dessins nets et distincts. Après cette expérience l'auteur a même ajouté de la glycérine dans les cas où elle n'était pas présente; il y a trouvé surtout de l'avantage pour les liquides contenant une certaine qnantité de substances albumineuses.

Quant aux matières de teinture M. Q., après en avoir essayé plusieurs, a trouvé préférable à toutes les autres le violet de gentiane, de l'ordre des teintures d'aniline. Il l'a employé dans une solution spiritueuse diluée de plusieurs volumes d'eau et rendue légèrement alcaline par un peu de carbonate de potasse.

La décoloration des préparations ainsi obtenues étant un procédé très-essentiel mais aussi assez difficile, l'auteur a longtemps cherché à en trouver le plus approprié à son sujet. Après l'enlèvement des couches les plus superficielles et les plus épaisses de teinture avec de l'eau pure il a mis les verres dans de l'alcool absolu pour achever la décoloration. Celle-ci n'était pourtant par complète, même après un séjour prolongé dans l'alcool, les substances albumineuses restant toujours teintes et couvrant les micro-organismes. Les acides ordinaires, l'acide acétique, l'acide nitrique, sont assurément plus efficaces, mais il enlévent la couleur aussi aux objets principaux de l'examen. Enfin il a trouvé dans l'acide picrique un moyen à l'aide duquel on peut éviter tous les inconvénients. Une solution très-faible de cet acide dans de l'alcool absolu, appliquée après le traitement avec de l'alcool absolu pur, efface la couleur de toutes les parties de la préparation, excepté es microbes. Ceux-ci seuls restent teints, se dessinant nettement sur le fond d'un blanc pur, — tout au plus voit-on

24ColorCard
CameraTrax.com

